Quelle: http://manuscripta.at/?ID=287
Copyright: Klosterneuburg, Augustiner-Chorherrenstift

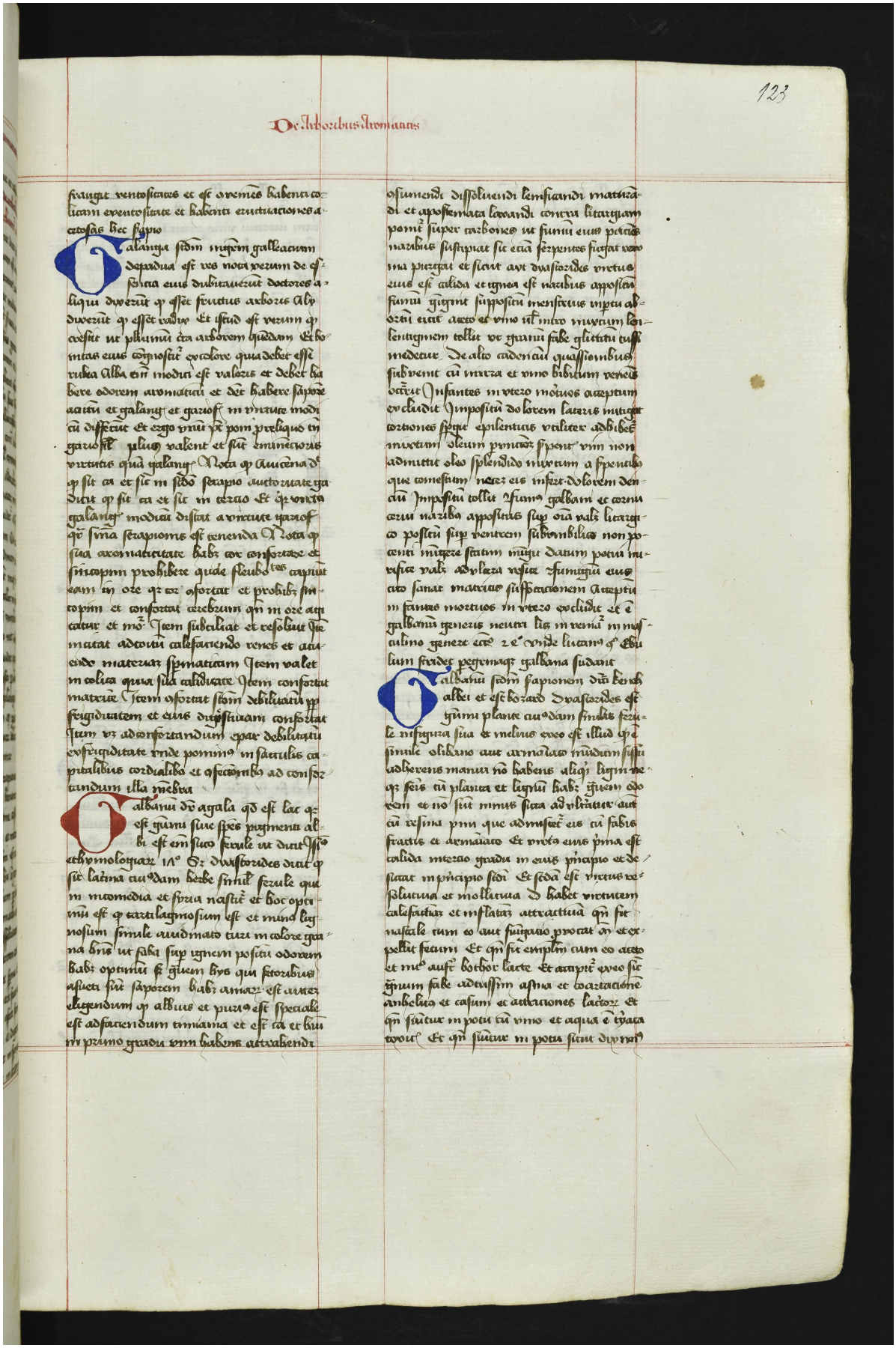

123

De Arboribus aromaticis

frangit ventositates et est aromatis habentibus
licam exento stare et habenti eructationes a
catosas hec sunt

Galanga secundum magistrum galleacum
de padua est res non rerum de es
sencia eius dubitauerunt doctores a
liqui dixerunt quod esset fructus arboris alij
dixerunt quod esset radix Et istud est verum quia
crescit ut plurimum circa arborem quidam Et bo
nitas eius cognoscitur per colore quia debet esse
rubea alba enim modici est valoris et debet ha
bere odorem aromaticum et dici habere saporem
acutum et galanga et garioff in virtute modi
cum differunt Et ergo primi vel pomum preliquo in
garioff plus valent et sunt eminentioris
virtutis quam galanga Nota quod Auicenna dicit
quod sit calida et sicca in secundo serapio auctoritate ga
dicit quod sit calida et sicca in tertio Et quia contra
galanga modicum distat a virtute garioff
quam sententia serapionis est tenenda Nota quod
sicut aromaticitatis habet cor confortare et
stomachum prohibere quia frequentes capiunt
eam in ore quia cor confortat et prohibet stu
pidum et confortat cerebrum quia in ore acu
catur et mo. Item subtiliat et resoluit fle
matis adoptum calefaciendo renes et aua
cuido materiam spermaticam Item valet
in colica quia sicca caliditate Item confortat
matrice Item confortat stomachum debilitatem
frigiditatem et eius digestionem confortat
Item vt adconfortandum quia debilitatem
confrigiditate vnde pomum in sacculis ca
pitalibus cordialibus et aromatibus ad confor
tandum illa membra

Galbanum secundum agala quod est lac quod
est gumi sive succus pigmenti al
bi est enim succus ferule vt dicit Isidorus
ethymologiarum 17° Et dioscorides dicit quod
sit latina cum dum herbe similis ferule que
in macedonia et syria nascitur et hoc opti
mum est quod carnulagnosum est et minus lig
nosum simile aurum tuti in colore gra
na bris ut faba sup ignem positum odorem
habet optimum et gummi bys qui feroribus
aspera sive saporem habet amarum est autem
eligendum quod albus et purus est speciale
est adsarcendum tenacia et est calidus et hu
mi primo gradu vim habens attrahendi
consumendi dissoluendi lenificandi maturandi
et apostemata lacerandi contra litargiam
ponitur super carbones ut fumus eius per
naribus suspiratur sic etiam serpentes fugat vero
ma purgat et sicut avicenna dioscorides virtus
eius est calida et ignea est naribus apposita
fumus gingit suppositum menstruum impetu ad
ortum erat acuto et vino et intro mutatum lon
lenugnem tollit vt gummi fabe glutinum tussi
medetur De alio cadentium quassionibus
subvenit cum mirra et vino bibitum venenum
occidit Infantes in vero modicus accipitur
excludit Impositum dolorem lacertis mitigat
tortiones sepe epilentiam valenter adhibet
mixtum oleum primum spent vim non
admittit oleo splendido mixtum a spentibus
que comestum nerves eis infert dolorem den
cium Impositum tollit Item galbanum et cornu
cervi naribus appositus sup oculi vali lithargi
co postea sup ventrem subiambilis non po
centi mingere statim mingit datum potum in
refice vali adplata nasice fumigium eius
acto sanat matrices suffocationem accipiti
in stantes mortuos in vero excludit et e
galbanum generis neuri lis in venis in mas
culino genere acto 2e unde lucanus Ebu
lum fundet pegemagi galbana sudant

Galbanum secundum sapionem dicitur herba
albi et est dozard Dioscorides est
gumi planta cum dam similis ferule
le nisi figura sua et melius exeo est illud quod
simile oliduno aut armoniaco mundum sicut
adherens manui non habens aliqui lignum ne
que scis cui planta et lignum habet gumen odo
rem et non sicut minus sicca adhibitum aut
cum resina prima que admisceo eis cum fabis
fractis et armaiaco Et vires eius prima est
calida in tertio gradu in eius principio et de
stat in principio siccum Et secunda est virtus re
solutiua et mollitiua Et habet virtutem
calefactiua et inflatiua attractiua quod sit
nasale cum eo aut suppuro procat et ex
pellit secum Et quod sit emplum cum eo acto
et mo. aufert bothor lacte Et aurpite eveo sic
gnum fabe adeussim asma et coartacione
anhelitus et casum et attractiones lactorum Et
quod sudatur in potu cum vino et aqua et tyaca
rovum Et quod sudatur in potu sicut diuretic